

Nederlandse Kring van Fuchsia'sienden

Fuchsiana

60e jaargang no. 3 • Juni 2024

Verschiint 6 x per jaar

Programma Vriendendag 2024

**Ontwikkeling van nieuwe paar-
se triphylla's, deel 2**

"On"kruiden: Herderstasje

Winterharde fuchsia's

Fuchsiana

Inhoudsopgave

60e jaargang - nr. 3 • Juni 2024

Colofon	03
Van de voorzitter	04
Van de redactie	05
Fuchsia's in Aquarel - 138. 'Frosted Flame'	06
Uitgebreide Technische Commissie (UTC)	07
Katten in de tuin en (ver) daarbuiten	08
Programma Vriendendag 2024	09
Landelijke Fuchsiawedstrijden	10
Fotowedstrijd tijdens Vriendendag	11
"On"kruiden. 48 Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.: Herderstasje	12
Ledensecretariaat	14
Kleurenplaten 'Medalist' en 'Monrose'	15
Van de webmaster	19
De ontwikkeling van nieuwe paarse triphylla's, deel 2	20
Het belang van winterharde fuchsia's	24
Puzzel	27
Open tuinen	28
Kalender	30
Regiobladen en regionieuws	31

INLEVEREN KOPIJ Fuchsiana Augustus 2024-editie

Kopij voor het AUGUSTUS-NUMMER van 2024 van Fuchsiana dient, bij voorkeur per e-mail verzonden, uiterlijk **woensdag 3 juli 2024** vóór 14:00 uur in het bezit te zijn van de redactie: Sparrengaarde 4, 2742 DM te Waddinxveen of e-mail: eindredactie@nkvf.nl.

Officieel orgaan van de Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden

Hoofdbestuur

Voorzitter:

Cor van Empel
Timmermannsweg 87, 5813 AM
Ysselsteyn
Tel. 0493-52 95 54 • voorzitter@nkvf.nl

Secretaris:

Margo Vaandrager
Brugstraat 14, 1906 WV Limmen
Tel. 072-505 17 89 • secretaris@nkvf.nl

**Penningmeester tevens
vicevoorzitter:**

Cor Boom
Henry Dunantstraat 19, 2861 VD
Bergambacht. Tel. 06-12255029 •
penningmeester@nkvf.nl

Algemeen lid:

Joke Koek
Rembert Dodoensstraat 1, 2203 BR
Noordwijk
Tel. 071-361 08 87 • alg.lid2@nkvf.nl

Ledensecretaris:

Tiny van de Sande
Bergstraat 4, 5298 VK Liempde
Tel. 0411-63 15 91 •
ledensecretaris@nkvf.nl

Algemeen lid:

Johan Schoute
Oostersingel 51, 1671 HB Medemblik
0227-540427 •
alg.lid1@nkvf.nl

Voorzitter UTC:

Jan de Groot
Biesenkamp 57, 8081 JA Elburg
Tel. 0525-68 25 64 •
utc.voorzitter@nkvf.nl

Voorpagina: 'Elize'

Groeiwijze: Opgaand

Veredelaar: J.M.J. van Aspert 2018 (NL)

Foto: Sjaak Loef

Achterpagina: 'Hulshorst Bloei'

Groeiwijze: Opgaand

Veredelaar: G.J. van den Brink 2007 (NL)

Foto: Sjaak Loef

Notulist:

Leen Klok
Abbewerveweg 1a, 3238 LH Zwartewaal
Tel. 0181-46 18 69 • l.klok@planet.nl

Redactie Fuchsiana:**Voorzitter tevens HB-lid:**

Sjaak Loef
Sparrengaarde 4, 2742 DM Waddinxveen
Tel. 0182-64 91 20 •
eindredactie@nkvf.nl

Gerard Rosema
Harmelerwaard 17a, 3481 LC Harmelen
Tel. 0348-44 29 65 •
redactie@nkvf.nl

Ria Nauta
Puntenburgerlaan 42, 3812 CE
Amersfoort
Tel. 033-465 08 72 •
secretaris.redactie@nkvf.nl

Webmaster:

Ton van der Vorst
Generaal Bentinckstraat 20,
5623 GX Eindhoven
Tel. 06-19196786 •
webmaster@nkvf.nl

Erelid:

Tiny van de Sande.

Bankrekeningnummer ledensecretariaat:
ING Bank nr. NL32 INGB 0001 6919 00

Internet: www.nkvf.nl

Facebook: www.facebook.com/NKvF1965

ISSN nr.: 1382-2004

Copyright:

*Zonder schriftelijke toestemming van de redactie
mogen geen artikelen, foto's en illustraties uit dit
blad worden overgenomen of verspreid.*

Ontwerp & Vormgeving:
Redactie Fuchsiana

Druk: Editoo B.V. te Arnhem

Van de voorzitter

Beste fuchsiavrienden en -vriendinnen.

Ik weet niet of het bij jullie ook zo gaat maar ieder jaar denk ik: volgend jaar heb ik het makkelijker. Vorig jaar dacht ik: het komend jaar hoef ik niet veel te doen. Maar wat blijkt: dit jaar moet mijn hele tuin van nieuw gazon worden voorzien, dat betekent 250 m2 gazon frezen, daarna glad harken en inzaaien. Toch een klus van een hele week.

Daarbij ging mijn vijver van 3 x 6 meter ook nog lekken omdat er een scheur in de folie zat. En dus moet deze worden voorzien van nieuwe vijverfolie. Maar omdat hij eerst helemaal leeg gemaakt moet worden en de vissen voorlopig ergens anders ondergebracht moeten worden is dit een klusje voor het najaar. En dan troost ik me met de gedachte: volgend jaar krijg ik het een stuk rustiger.

We zijn een weekje oppas opa en oma geweest bij onze kleinkinderen in Haarlem. Daardoor kon ik pas op 1 mei mijn fuchsia's in de tuin plaatsen, en natuurlijk werd het 2 mei 25°C waardoor er al snel brandplekken op de bladeren kwamen. De meeste heb ik hiervoor kunnen behoeden maar er zijn toch verschillende planten die erg verbrand zijn. Maar gelukkig heb ik in mijn kas nog voldoende stekken staan voor vervanging dus met de fuchsia's komt het wel goed.

Dit jaar hebben we op 24 februari een bestuursvergadering en op 6 april een voorjaarsvergadering met de Ledenraadsleden gehad. Daarin werd besloten dat onze Vriendendag op 3 augustus zal plaatsvinden. Ook zal er in 2025 noodgedwongen een contributie verhoging van € 5,00 plaatsvinden. We begrijpen dat dit niet leuk is maar als we aan alle financiële verplichtingen willen blijven voldoen is dit wel noodzakelijk.

Ik hoop veel jubilarissen en u allen op onze Vriendendag te mogen begroeten. Daaraan gekoppeld een verzoekje van onze wedstrijdplantencommissie. Graag zouden ze zien dat ook andere leden dan de vaste kern planten zouden aanbieden. Het gaat helemaal niet om hele grote planten. Een fuchsia in een kleine pot van 15 cm kan ook winnaar worden van deze mooie wedstrijd. Heeft u een mooie fuchsia, breng hem mee.

Verder wens ik u een mooie zomer toe. Terwijl ik dit schrijf komt het regenwater met bakken naar beneden.

Voor allen, blijf gezond,

Cor van Empel.

Van de redactie

Eindelijk was het een paar weken geleden weer zover. De fuchsia's uit de kist konden opgepot worden. Er was nog wel gevaar voor nachtvorst rond begin april maar de dikke kale fuchsiastammen kunnen wel wat verdragen. De planten die boven, in huis, hebben overwinterd zitten al vol blad en zijn dus veel kwetsbaarder, ook voor de zon. Dus die kwamen een aantal weken later aan de beurt in een bewolkte periode zodat ze konden wennen. Maar zonschade krijgen ze helaas altijd wel. Tussendoor konden ook de "gewone" Pelargoniums naar buiten. Een paar graden vorst deert ze niet zo erg. En natuurlijk konden de Agapanthussen naar hun plek. Maar die stonden sinds januari al buiten en zitten nu al weer helemaal vol in het blad. Na die laatste vorstdagen gingen begin mei ook de andere Pelargoniums, Lantana's en de Chinese rozen naar buiten. Meestal heb ik wel lol in het op- en verpotten omdat je zo alle planten weer eens in handen krijgt. Maar dit jaar werd mijn plezier behoorlijk vergald omdat ik al maanden gekweld word door ischias en artrose in mijn rug. U kunt zich wel voorstellen dat het naar beneden dragen en het oppotten niet echt een feestje was, maar ook dat het veel meer tijd in beslag nam. Zeer tegen mijn natuur in moest ik alles in kleine etappes doen. Maar nu, begin mei, ben ik toch al een eind op weg. Nu zeg ik alweer tegen mijzelf dat ik toch wat moet gaan minderen. Ik had me ook voorgenomen dat ik nu eens geen één-jarigen zou kopen. Dat is helaas niet gelukt maar het noodlot heeft mij wat geholpen want de helft van mijn nieuw gekochte plantjes is volkomen opgevreten door de slakken zelfs voordat ze in de grond of pot konden worden gezet.

Die enorme hoeveelheid naaktslakken heeft ook in de rest van de tuin een spoor van vernieling achtergelaten. Van mijn Amsonia zie ik nog maar 4 aangevreten

stengels opkomen en de helft van de hoge herfstaster en van de grote Rudbeckia is volkomen met de grond gelijk gemaakt. Zo ook de mooie jonge uitlopers van mijn hortensia's. Ik zag ook wat

zaailingen opkomen van de *Persicaria orientalis* 'Kiss me over the garden gate' waar ik erg verheugd over was. Helaas kon ik de volgende dag alleen nog maar kleine rode stengeltjes terug vinden. Gelukkig had ik er een paar in een potje gezet voor de zekerheid, maar ook die zijn ten prooi gevallen aan deze veelvraten. Ben ik blij dat slakken geen fuchsia's lusten. Je zal toch maar lid zijn van de Hosta- of Hortensiavereniging!

Helaas hebben mijn hortensia's niet alleen onder de slakken geleden maar ook van die laatste nachtvorst. In mijn, vroeg bloeiende, blauwe hortensia zaten al grote knoppen toen de vorst toesloeg. Helaas heb ik al die knoppen eruit moeten knippen. Bij de andere hortensia's viel het

mee want die bloeien een stuk later. Wel veel beschadigd blad. Gelukkig is die blauwe hortensia een 'Endless Summer', een soort die bloeit op het eerstejaars hout. Met een beetje geluk bloeit hij over een paar maanden toch.

Ik vind het eigenlijk nog een wonder dat er, ondanks alle rampspoeden van een blank staande tuin, warm voorjaar met daarna vorst en daarna die slakkenplag, er nog iets is opgekomen in de tuin. En niet een klein beetje ook!

Al met al ziet mijn tuin er, ondanks het verdwijnen van sommige planten, er best aardig uit. De Akeleien en Vergeet-mij-nietjes maken veel goed.

Na de natte herfst, winter en voorjaar hoop ik dat de rest van het seizoen wat minder extreem zal worden. Veel tuin plezier.

Ria Nauta

'Frosted Flame'

Afstamming onbekend.

Handley 1975 UK

NKF 1282

Fuchsia met vrij grote hangende bloemen. De plant bloeit mild. Het getande blad heeft een rode nerf. De plant vertakt spontaan en is zeer geschikt om een bloembak te vullen. De naam slaat op de 'bedauwde' kleur oranje van de kroon.

Uitgebreide Technische Commissie (UTC)

Botanische Groep

De Botanische groep heeft als u dit leest op 18 mei jl. vergaderd. Datum voor de volgende bijeenkomst is nog niet bekend.

BCK

Dit jaar zal de keuring van nieuwigheden gehouden worden tijdens de Vriendendag op 3 augustus 2024.

De Vriendendag wordt gehouden in het museum de BroekerVeiling in Broek op Langedijk.

De keuring begint om 10.00 uur. De planten kunnen worden aangeleverd vanaf 9.15 uur.

Aanmelden voor deze keuring kan geschieden door het aanmeldformulier op de website in te vullen; deze is te vinden onder de UTC/ BCK.

Voor diegene die geen internet heeft kan het aanmeldformulier worden aangevraagd bij de secretaris van de BCK, Lisanne Boom, Dorpstraat 79, 2935 AB Ouderkerk aan den IJssel, tel. 06-57167525.

Er dienen ter keuring 3 planten te worden aangeleverd, te weten:

1 ongetopte plant, 1 getopte plant en een oude plant van tenminste 2 jaar oud.

Veredelingsgroep en Winterharden studiegroep

De eerstvolgende vergadering van de veredelingsgroep/winterharden studiegroep zal gehouden worden op zaterdag 7 september 2024 bij Van der Velde, aanvang 10.30 uur, Borchgraverweg 3a, 8181 RW in Heerde.

AFS

Ook dit jaar kan iedereen zijn of haar planten aanmelden bij de AFS. Dit kan via de website van de NKvF.

Gerard Rosema

'Popsie Girl'

Foto: Dominicus Bergsma

Katten in de tuin en (ver) daarbuiten.

Geruime tijd geleden is onze poes Rakker op twintigjarige leeftijd dood gegaan. Na een korte tijd van gemis hebben we besloten geen kat meer aan te schaffen. Twintig jaar zijn we de knecht van onze kat geweest. Het is wel goed zo.

Kort geleden schafte één van onze burens wel een jong speels katje aan, genaamd Snoesje. Snoesje komt ongevraagd veel bij ons over de vloer, beter gezegd bij ons in de tuin. Niet altijd een onverdeeld genoegen, maar het poesje heeft het talent ieder voor zich in te nemen.

Op een gegeven moment vraagt de buurman ons of we tijdens hun vakantie op Snoesje willen passen. We spreken af dat we iedere ochtend het beestje een bakje brokjes en een pannetje melk in het tuinhok zullen geven. De deur van de schuur laten we op de haak staan, zodat het dier naar believen in- en uit kan lopen.

Al gauw blijkt dat Snoesje slecht alleen kan zijn. Zodra we 's morgens in de tuin komen, is de kat er ook. Hangt aan je broekspijpen, speelt met het tuingereedschap, maakt van pure blijdschap de vreemdste bokkensprongen en probeert (zonder succes) vlinders te vangen.

Op een zekere dag komen we na een middag afwezig zijn thuis en blijkt de kat te zijn verdwenen. Een zoekactie blijft zonder resultaat zodat we ons wat ongemakkelijk beginnen te voelen.

Totdat 's avonds om een uur of half negen twee jonge dames aanbellen met de mededeling dat er in één van de bomen langs de weg op ongeveer een kilometer afstand van onze woning een jong poesje zit te jammeren en niet naar beneden durft te komen. Zij vragen ons of wij weten van wie het katje is. Dat weten we bijna zeker. We beloven de dames dat we actie gaan ondernemen. Alvorens ik op de fiets stap, vraag ik Agnes nog: 'Zal ik de werkkleding even aandoen?' 'Welnee' zegt ze, 'als je Snoesje hebt gevonden bel je de brandweer maar'.

Als ik in de buurt van de plek kom die de wandelaarsters hebben geduid hoor ik in de verte klagerig mauwen. Even later sta ik onder een dikke opgekroonde boom Snoesje te manen naar beneden te komen. Ik herhaal mijn verzoek in vele toonaarden zonder enig resultaat. Het poesje durft de sprong niet te wagen. Naar mijn inschatting moet ik met een uitschuifbare ladder de onderste takken kunnen bereiken.

Bij het dichtstbijzijnde huis bel ik aan, maar niemand doet open. Op de fiets naar het volgende huis. Ook hier geen leven te bekennen. Gelukkig komt de bewoonster (ik noem haar voor het gemak maar even 'Fleur') net het erf op. Ik leg haar de situatie uit. Ze gaat me voor naar de schuur en wijst een ladder aan. Het is een zwaar uitschuifbaar exemplaar, daar moet ik het mee kunnen redden.

Het lijkt me geen optie om met het gevaarte te gaan fietsen dus loop ik met Fleur in m'n kielzog terug naar de boom. Terwijl ik de ladder uitschuif zit Snoesje nog steeds hoog in de boom erbarmelijk te jammeren. Zodra ik de ladder beklim voel ik me Tarzan die zijn Jane gaat redden. Boven aangekomen zie noch hoor ik het katje. Fleur meldt onderaan de trap, dat er nu geluiden uit de sloot onder de boom komen.

Snoesje blijkt in de sloot te zijn gevallen. Ik til het beduusde en met modder besmeurde beestje uit het vieze water en we besluiten naar het huis van Fleur te lopen en het poesje dan in de fietstas te stoppen, zodat ik met haar naar huis kan fietsen.

Alle pogingen om het heftig tegenstribbelende katje in de fietstas te krijgen mislukken, met als gevolg dat ik inmiddels zelf van onder tot boven onder de modder zit. Fleur blijkt nog een oude konijnenbench te bezitten die ik wel even mag lenen. Met de balorige kat in de grote kooi achterop de veel te kleine bagagedrager loop ik naar huis, verbaasd nagestaard door enkele voorbijgangers.

'En...' vraagt Agnes nieuwsgierig, 'hoe is het afgelopen?' 'Reddingsactie geslaagd' antwoord ik. 'Snoesje zit weer veilig in de schuur van de burens met de deur op slot, maar ik had toch beter even de werkkleding aan kunnen trekken'.

Toen Agnes in de gaten kreeg wat ik daarmee bedoelde, had het maar weinig gescheeld of ik was met huid en haar in de wasmachine verdwenen.

Dominicus Bergsma & Agnes Monkelbaan.

Programma Vriendendag 2024

Van 9.30 tot 11.00 uur kunt u planten inleveren voor de landelijke wedstrijden.

Tot na de keuring is de opstelruimte niet toegankelijk voor publiek. Na de keuring is de opstelruimte met alle inzendingen voor het publiek toegankelijk. Dat zal ongeveer vanaf 13.30 uur zijn.

10.00 uur: Vanaf deze tijd bent u welkom op de Vriendendag. Op vertoon van uw lidmaatschapskaart krijgt u bij de bestuurstafel van de NKvF gratis toegang tot de BroekerVeiling. U kunt daar ook een toegangskaartje kopen voor de rondvaart ad € 5,00 en voor de veiling van de BroekerVeiling ook ad € 5,00. Dat zijn ook de kosten voor uw partner. Bent u in bezit van een museumjaarkaart of een vip-kaart van de Vriendenloterij dan is de entree voor de rondvaart en veiling gratis. U moet dan wel de betreffende kaart eerst even laten scannen bij de kassa van het Museum.

10.00 uur: Nieuwigheden keuring: Planten kunnen om 9.00 uur worden opgesteld. Tijdens de keuring is de ruimte niet toegankelijk voor publiek. De keuring vindt plaats in de afgezette ruimte van de Kap van de BroekerVeiling.

10.30 uur: Opening door Cor van Empel, voorzitter NKvF, in de Kap van de BroekerVeiling.

11.00 uur: U kunt een rondvaart maken door het Rijk der Duizend Eilanden. Dat zal ongeveer 45 minuten duren.

13.00 uur: U kunt naar de veiling.

14.00 uur: Huldiging jubilarissen. Die zal plaats vinden in het restaurant in de Kap.

15.00 uur: Bekendmaking uitslag landelijke wedstrijden en uitreiking van de prijzen van de verschillende categorieën, geregeld door regio 08. De prijsuitreiking zal plaats vinden in de Kap.

15.30 uur: Bekendmaking uitslag fotowedstrijd in de categorieën close-up fuchsiabloemen en fuchsia's Algemeen (Mieke Meursing-trofee).

16.00 uur: Sluiting Vriendendag door Cor van Empel.

In de Kap staat ook een kraam van de NKvF waar u de gehele dag terecht kunt voor vragen. Ook de webmaster zal daar aanwezig zijn.

Hier staat ook de kraam waar u terecht kunt voor de grote verloting van de NKvF met mooie prijzen.

Wij zijn doende om nog wat kraampjes te vullen. Ik ben nog bezig met Groei & Bloei, afdeling Noord-Holland en kwekerij Zeelenberg.

Wij denken dat we weer een leuke locatie hebben gevonden voor onze Vriendendag. Deze keer dus in Noord-Holland.

Het beste kunt u parkeren bij het winkelcentrum van de BroekerVeiling, dat kan aan de west- en de oostkant. Dan loopt u zo naar Museum BroekerVeiling.

We hopen vele fuchsiavrienden te mogen begroeten.

Johan Schoute

Foto: website BroekerVeiling

Landelijke Fuchsiawedstrijden 2024

Nadere gegevens voor bovengenoemde wedstrijden die deze keer gehouden worden tijdens de Vriendendag op 3 augustus bij Museum BroekerVeiling in Broek op Langedijk.

Inleveren planten: tot 11.00 uur. Toon bij het inschrijven uw ledenpas en vermeld op een lijstje de naam van de plant en de categorie waarvoor u deze plant aanbiedt.

Keuring: vanaf 11.00 uur.

Bezichtiging: vanaf 13.30 uur.

Prijsuitreiking: 15.00 uur.

Ook dit jaar kunt u weer met meerdere planten meedoen in één van de vijf onderstaande categorieën:

Jhr. Ir. N.J. Van Suchtelen trofee.

Open wedstrijd om de mooiste fuchsia. Soort, cultivar, ouderdom, vorm, kleur of maat van de container of pot en het aantal planten daarin of de kweekwijze van de planten zijn niet aan beperkingen onderhevig.

Newman Cup.

Wedstrijd om de mooiste buisbloemige fuchsia, waarvan de lengte van de bloembuis zich ten opzichte van de sepalen verhoudt van 3:1.

Aard van de hybride, ouderdom, aantal planten per pot en kweekwijze zijn niet aan beperkingen onderhevig.

Potmaat, -vorm, -kleur, geen beperkingen. Bij verschil van mening of de plant binnen deze categorie valt beslist de keuringscommissie.

Mia Goedman trofee.

Wedstrijd om de mooiste botanische fuchsia. Geen beperkende bepalingen met betrekking tot de ouderdom van de plant, vorm en kleur van de pot of container en het aantal planten per pot of container.

Arends trofee.

Wedstrijd om de mooiste dubbele hang fuchsia. Potmaat maximaal 26 cm boven diameter. Geen beperkingen met betrekking tot het soort cultivar, het aantal of de ouderdom van de planten per pot of potkleur.

NKvF-bokaal.

Fuchsia's van Nederlandse origine. Deze originaliteit zal worden vastgesteld aan de hand van de officiële cultivar inventarislijst. Komt de plant daarin niet voor, dan zal de aanbieder een ondertekende verklaring bij de plant inleveren waaruit blijkt wie de veredelaar is van de aangeboden plant. Het jaar van introductie speelt geen rol. Er worden geen beperkingen gesteld aan potmaat, potkleur en vorm van de plant.

Het uitgebreide wedstrijdreglement vindt u op de website van de NKvF en ligt ook ter inzage bij de inschrijftafel.

Om teleurstelling te voorkomen is het belangrijk dat uw plant voorkomt op de NKvF cultivar inventarislijst zoals staat vermeld onder punt 1f van het wedstrijdreglement.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij Klaas van de Kamp, tel. 0341-491748 of deridder.8@hetnet.nl.

Landelijke keuring tijdens de Vriendendag in 2018

Fotowedstrijd tijdens Vriendendag

Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden

Fotowedstrijd Vriendendag

Graag willen wij u herinneren aan de fotowedstrijd van 2024.

Op zaterdag 3 augustus zal de NKvF weer de jaarlijkse Vriendendag organiseren. Ook is daar de gebruikelijke fotowedstrijd weer van de partij. Daarom roepen we u op om mooie foto's te maken en mee te dingen naar een van de mooie prijzen in deze wedstrijd.

U kunt maximaal twee foto's per categorie inzenden in de volgende twee categorieën:

- Close-up fuchsiabloemen
- Algemeen fuchsia's

De uiterste inzenddatum is zondag 7 juli 2024. Het verzamelen van mooie foto's kan dus van start gaan. Hou daarbij in de gaten dat het ook foto's van eerdere jaren mogen zijn.

Uiteraard zijn er weer leuke prijzen te winnen voor de mooiste twee foto's uit beide categorieën, met de Mieke Meursing-bokaal als 1e prijs in de categorie algemeen. Ook dit jaar zullen de winnende foto's bepaald worden door het publiek tijdens de Vriendendag. Op deze manier willen we het publiek meer betrekken bij de fotowedstrijd. Ook als deelnemer kunt u uiteraard op uw favoriet stemmen. Daarnaast is het leuk om te zien wat de gemiddelde bezoeker waardeert in een foto, dat kan heel anders uitpakken dan bij een professionele jury. De lat ligt minder hoog dan in een fotoclub, het meedoen aan de fotowedstrijd wordt hiermee voor een bredere groep binnen onze leden bereikbaar.

Wij laten van alle foto's afdrucken maken op het formaat 20x30 cm. De afdrucken kunt u na afloop van de Vriendendag meenemen of ze worden u later toegestuurd.

Ieder jaar blijkt dat foto's na het afdrucken niet allemaal hetzelfde afdrukformaat hebben. Dit wordt veroorzaakt door de ingestelde beeldverhouding op uw camera. Om de foto's op het juiste formaat afgedrukt te krijgen is het van groot belang uw camera, indien mogelijk, in te stellen op beeldverhouding 2:3. Raadpleeg voor het instellen van deze beeldverhouding de gebruiksaanwijzing van uw camera.

De ingezonden digitale fotobestanden kunnen door de NKvF voor verenigingsdoeleinden, zoals plaatsing in Fuchsiana of op de website, worden gebruikt. Door deelname verklaart u hiermee akkoord te gaan.

We zien graag uw inzendingen tegemoet.

De adresgegevens zijn:
C.J.G. Boom
Henry Dunantstraat 19
2861 VD Bergambacht
penningmeester@nkvf.nl

“On”kruiden. 48 *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.: Herderstasje.

Het herderstasje (*Capsella bursa-pastoris*) is een plant uit de kruisbloemenfamilie (Brassicaceae). Het komt ook regelmatig voor in onze tuin. Eigenlijk kent iedereen het plantje wel. De soort is goed te herkennen aan de wat slordige bladeren van de wortelrozet, aan de rechtopstaande onvertakte stengel, met weinig stengelbladeren (meestal stengelomvattend), aan de kleine witte (kruis)bloemen in een langgerekte tros aan het einde van de stengel, maar vooral aan de hartvormige vruchten. Het is een van de meest voorkomende plantjes in Nederland. We vinden de plant op allerlei plaatsen die meer of minder door de mens verstoord zijn. En dat zijn tegenwoordig erg veel plekken. Het is een plant van wegbermen, akkers, tuinen, braak liggende terreinen en zo verder. Op een beetje goede grond kan hij wel 60 cm. hoog worden. Het is een 1 tot 2-jarige plant. Maar gezien de hoeveelheid tasje geeft hij genoeg zaadjes om zich voortdurend voort te planten.

Herderstasje, bladrozet

Foto: Saxifraga-Ed Stikvoort

De geslachtsnaam *Capsella* is een verkleinwoord van *capsula* en betekent tasje of doosje. Denk ook aan ons woord *capsule*. Voordat ik me verdiepte in de betekenis van de Latijnse namen sprak deze *bursa-pastoris* mij al aan. Het klonk zo bekend in de oren. Je kunt het zonder kennis van het Latijn al haast letterlijk vertalen: beurs van de pastoor. En aangezien een pastoor niets anders is dan een herder en vroeger een beurs haast een tasje was is de naam al gauw verklaard. En de Nederlandse naam is daar dus een letterlijke vertaling van.

In het Nederlands heeft het herderstasje diverse volksnamen: Beursjeskruid, Tasje kruid, Moedertasje, Pastorszak en Zakjesbloem. De zaadjes zijn natuurlijk het geld in de beursjes. Bij Fuchs en Dodonaeus heet de plant *Teskenscruyt* en *Borsekencruyt*.

Dodonaeus omschrijft: "*Van Teskens cruyt.*

Teskens cruyt heeft ronde taye steelkens/eenen voet hooch/ ende langhe diepe ghesneden bladerkens/den bladeren van witten Mostaert ghelijck maer mindere. Die bloemkens zijn wit en wassen lanck die steelkens/ende

als zy vergaen/zoo worden zy cleyne teskens/oft breede borsekens/daer in cleyne swert sadeken leyt. Die wortel es lanck/slecht/ende wit".

Een Tesken is dus een tasje en Borseken is een verbastering van het Franse Bourse (beurs).

Een naam die in het vergeetboek is geraakt is de naam Bloedkruid, die in de Middeleeuwen algemeen verspreid was. Hildegard von Bingen (ca. 1150) beschrijft de plant als *Blutwurz*. Het stond bekend als een zeer goed bloedstelpend middel. Men gebruikte het niet alleen uitwendig door de gekneusde bladeren op de wond te leggen, maar ook inwendig bij maag-, buik- en nierkwalen. Bij neusbloedingen was de behandeling wel heel eenvoudig, want in 1485 schreef men: "*Diss krut in der hant gehalten stoppet fast sere die bludende nasen. Diss krut ist fast gut den vrouwn die ir zyt (maandstonden) zu vil haben*". Ook Dodonaeus schreef zoiets: "*Teskens cruyt in water ghesoden ende ghedroncken/ stelpt den loop des buycx/ dat root melizoen/ tbloet spouwen/ tbloet pissen/ ende die overvloedighe vloet van den vrouwen/ ende alderhande bloetganck/ hoe ende in wat manieren dattet ghebruyckt worde/ ende is daer toe seer crachtich/alzoo dat sommige scryven/dattet het bloet stelpt al en worddet maer in die hant ghehouden/oft over tlichaem ghedraghen*".

Dus je hoeft het maar in de hand te houden en het helpt al.

Herderstasje, bloeiwijze

Foto: Saxifraga-Jan van der Straaten

In het Engels was het dan ook "Poor man's pharmacetty"; dus de arme lui's apotheek.

Het heeft ook heel veel volksnamen die vooral de vorm van de hauwtjes benadrukken: lepeltjesdief, lepeltjeskruid, lepeltjesblad, eendepootjes, ganzetongen, tuinlepeltje, hartekenskruid en nog veel meer.

Het herderstasje is een plant met eetbare blaadjes, bloemetjes, zaden en wortel.

Het gebruik van Herderstasje als voedsel gaat tenminste 8000 jaar terug. In de maag van de Tollundman, het beroemde veenlijk uit Denemarken uit de 5e eeuw voor Christus, zaten zaden van het herderstasje. Bij opgravin-

gen in Catal Hüyük in Turkije in een 8 millennia oud dorp werden zaden van het herderstasje gevonden. Deze voorbeelden duiden erop dat de mens al heel lang het herderstasje eet. Hippocrates, grondlegger van de mo-

Veld met bloemen.

Foto: Saxifraga-Ed Stikvoort

neeskunde werd herderstasje aangewend om hoge bloeddruk en nabloedingen die volgden op een geboorte mee te bestrijden. In de Middeleeuwen werd, zoals al gezegd, dit geneeskruid gebruikt om bloedingen mee te stelpen. Mathiolus, die leefde in de 16e eeuw, beschreef het kruid als goed voor inwendige en uitwendige bloedingen. Zeevarende Europeanen op zoek naar nieuw land, hebben in de 16e eeuw het herderstasje over vrijwel de hele wereld verspreid. Overigens hebben de Noormannen het al veel eerder naar Groenland gebracht. In de eerste wereldoorlog werd het herderstasje gebruikt om bloedende wonden mee te behandelen.

De jonge blaadjes en jonge bloeiende toppen van herderstasje kunnen worden gegeten. De blaadjes smaken als waterkers. Er zit veel vitamine A, B en C in. Het is lekker als alternatief slablad voor een originele salade, of je kunt het als spinazie klaarmaken. Daarnaast kun je de zaadjes opeten; ze smaken zoetig. Ze worden wel tot meel vermalen om aan een soep toe te voegen. De wortel wordt eveneens gegeten en kan gebruikt worden als gember.

Wat heeft de natuur het toch goed met ons voor.

Henk Hoefakker

derne geneeskunde uit het Oude Griekenland, gebruikte het herderstasje voor de baarmoeder. In de Chinese ge-

- Advertentie -

- Advertentie -

Mei 2024

Overleden:

De heer M.G. Arts	Regio 28	
De heer J. v.d. Bergh	Regio 17	
De heer Chr. Janszen	Regio 08	
Mevrouw E. Paechnatz	Regio 05	
De heer P.G. Schouten	Regio 13	48 jaar lid NKvF
De heer A.H. van Velzen	Regio 13	
De heer D. Vos	Regio 11	40 jaar lid NKvF

Nieuwe leden:

De heer G. van de Beek	Regio 07
De heer E.H. Groeneweg	Regio 09
Mevrouw A. Janssen-Schreur	Regio 28
De heer M. Janssen	Regio 28
De heer W.P. Omta	Regio 07
Mevrouw C.E. Schmidt	Regio 05
De heer H. Wolfs	Regio 13

Neem even contact op met het ledensecretariaat als:

- U gaat verhuizen,
- **Uw adresgegevens niet kloppen,**
- U Fuchsiana niet heeft ontvangen,
- U een ander e-mailadres heeft gekregen.

Bel tel. nr. 0411-631591 of mail naar: ledensecretaris@nkvf.nl

Contributie NKvF 2024:

Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. Contributie is per 1 januari 2024 niet verhoogd en blijft € 30,00 per jaar. Huisgenoten en jeugdleden tot 18 jaar € 15,00 per jaar.

Na aanmelding wordt een betaalverzoek toegezonden.

Betaling via: ING Bank nr.: NL32 INGB 0001 6919 00.

The association year runs from January 1 to December 31. The contribution has not been increased as of January 1, 2024 and remains € 30.00 per year. Roommates and youth members up to the age of 18 years € 15.00 per year. A payment request will be sent after registration.

Contribution foreign members deposit via: IBAN-nr. NL32 INGB 0001 6919 00. BIC-nr.: INGBNL2A.

Tiny van de Sande, ledensecretaris

'Medalist' A. Stubbs 1984 US

Afstamming: 'Cyndy Robyn' x 'Trade Winds'

AFS nr.: 1753

De Amerikaanse veredelaar Annabelle Stubbs heeft 72 nieuwe cultivars op haar naam staan waaronder de prachtige 'Applause', 'Marcus Graham', 'Dancing Flame' en 'Pink Marshmallow'.

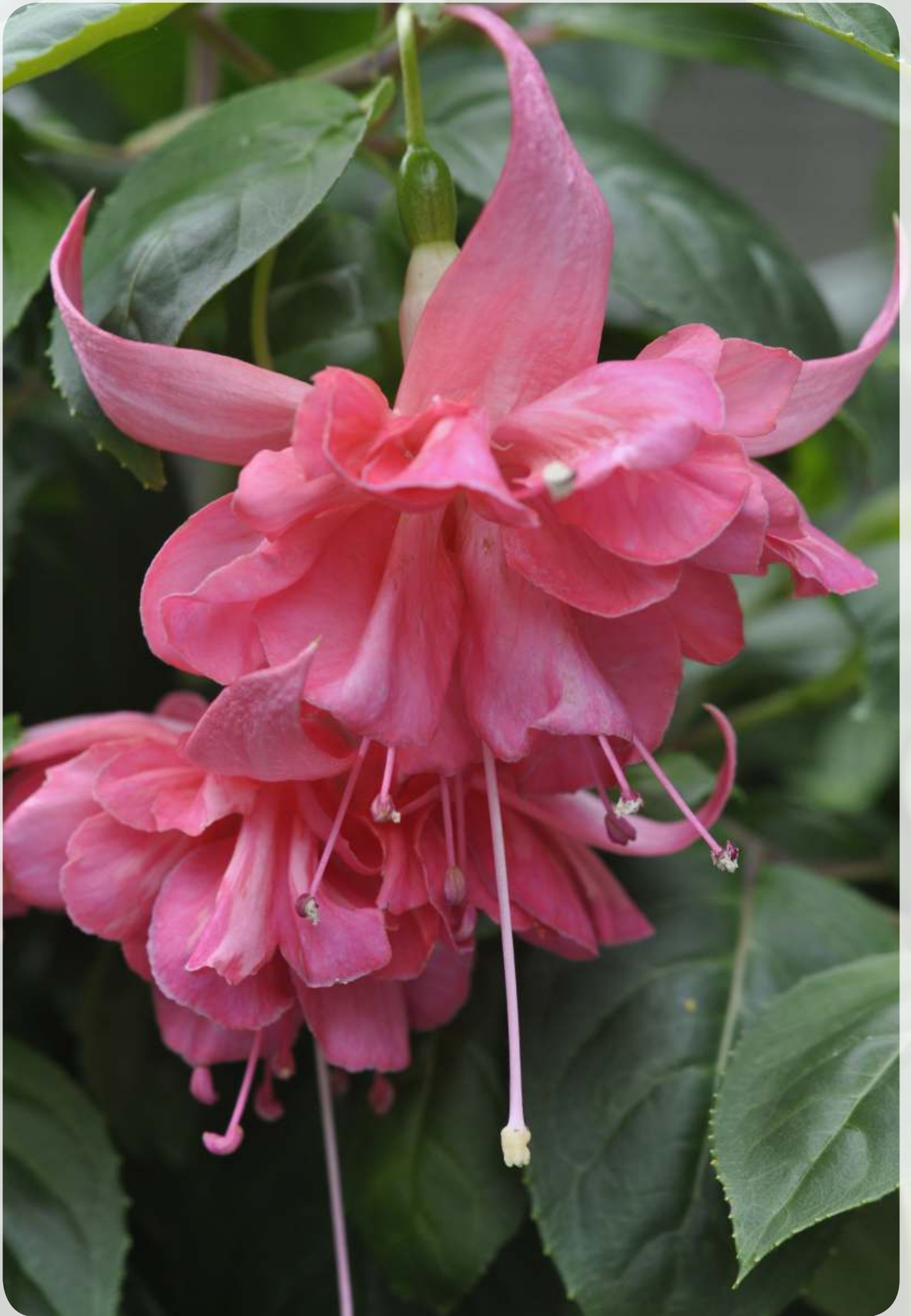
Zij heeft zich gespecialiseerd in het veredelen van grote dubbelbloemige cultivars maar toch heeft zij ook één of twee enkelbloemige creaties op de markt gebracht waaronder 'Sparks'.

'Medalist' heeft hangende dubbele bloemen waarvan de kelk en kroon beide roze zijn. De kelkbladen zijn omgekruld met een geel/groene tip die omhoog staat. De kroon bestaat uit ongeveer 20 kroonbladen die verschillend van grootte zijn met crème roze vlekken.

Het blad van deze plant is eivormig met een spitse top en heeft een rode bladnerf en bladsteel.

'Medalist' kan het beste als hanger gekweekt worden vanwege de grote bloemen, maar met wat ondersteuning behoort een struik ook tot de mogelijkheden. Deze plant gedijt het best in gefilterd licht.

Ria Nauta

'Medalist'

Foto: Sjaak Loef

'Monrose'

Foto: Flip v.d. Elshout

'Monrose' Tielko G. Koerts 2008 NL

AFS nr.: 7048

Afstamming: 'Thalia' x 'Kolding Perle'

'Monrose' is één van de 149 creaties van de Nederlandse veredelaar Tielko G. Koerts uit Stadskanaal. Deze plant is in 2008 geïntroduceerd. Uit deze enorme hoeveelheid planten een kleine greep: 'Jan Lokhorst', 'Pabbe's Zemeltoete' en 'Prinses Ariane'. Deze zeer veelzijdige veredelaar heeft zich niet toegelegd op één specialisatie. Onder de 149 creaties bevinden zich bijna alle verschillende typen fuchsia's die we kennen. Van triphylla-achtige tot dubbelbloemig. Hangend, staand, groot- en kleinbloemig.

'Monrose' behoort tot de triphylla-achtigen. Het is een opgaande zelf vertakkende plant met lange smalle enkele bloemen.

De kroon- en kelkbladen zijn beide donkerrood. Een bijzonderheid is dat de kroonbladen een veegje donkerblauw hebben.

Het blad is licht getand en heeft een donzige donkergroene bovenzijde. De onderzijde is olijfgroen. De stengels, bladsteel en bladnerven zijn donker paarsrood.

Ria Nauta

Van de webmaster

De afgelopen maanden zien we een behoorlijke toename van Phishing. Phishing is een vorm van cybercrime waarbij criminelen u proberen te misleiden met valse e-mails naar een valse website. Deze e-mail bevat bijna altijd een "waarschuwing" dat bijvoorbeeld uw virusscanner is verlopen. Maar ook ziet men vaak dat bepaalde accounts zijn "verlopen" en dat u deze moet vernieuwen met uw gebruikersnaam en wachtwoord.

Ik krijg dagelijks een melding van McAfee terwijl ik deze niet eens gebruik, maar ik zie al een tijdje bij regio-e-mailadressen vele van deze e-mails voorbij komen. Dat kan toeval zijn, maar ook dat leden van de regio's misschien deze e-mail voor andere doeleinden gebruiken. Deze Phishingmails zien er vaak heel echt uit, maar de meeste kan men op een best makkelijke manier herkennen.

Als men namelijk op het e-mailadres klikt van de afzender dan zal deze NIET dezelfde provider hebben als wat wordt aangenomen/gesuggereerd.

Hier enkele voorbeelden:

- **Update vereist voor uw ICS rekening.**
Dus een bankkaart moet een update krijgen. Ten 1^e doet een bank dat nooit, maar als men naar het e-mailadres kijkt ziet men: Global Card Assistance <hanli@qininferry.net>. Ik kan u verzekeren dat **GEEN** enkele bank **qininferry** heet.
- **Bunq: Voorkom opschorting van uw rekening. Het ontbreken van cruciale informatie van uw kant belemmert ons vermogen om aan onze vereisten te voldoen.**
Het echte e-mailadres is echter: master@cipercorp.com.
Ten 1^e heb ik geen Bunq en ten 2^e: geen enkel bedrijf dat hiermee te maken heeft stuurt een e-mail met als afzenderadres xxxx@cipercorp.com

Zo heb ik vele voorbeelden maar pas op, sommige e-mails lijken wel heel erg op het origineel. Men heeft zelfs de mogelijkheid om een origineel e-mailadres te gebruiken overigens komt dit zelden voor. Vaak wijkt het adres af d.m.v. een extra letter of punt.

Eén manier om te herkennen is vaak dat, als het om een betaling gaat, er een z.g. zip bestand is toegevoegd. U kunt van mij aannemen dat **GEEN** enkel bedrijf dat doet, dit zijn **ALTIJD** pdf bestanden.

Er is nog één probleem waardoor allerlei vreemde e-mails bij u binnen kunnen komen en die ligt helaas bij uw contacten waarvan u e-mail krijgt. Als één van de contacten waarvan u een e-mail krijgt "besmet" is. Dan is de kans heel erg groot dat u ook "besmet" kan worden en dus allerlei vreemde e-mails krijgt. Men denkt dat dit enkel bij een virus zal gebeuren, maar dat is helaas niet waar.

Mijn advies is dan ook om alles waarvan u denkt dat het met dit soort zaken te maken heeft, door te sturen naar: valse-email@fraudehelpdesk.nl.

Dus blijf oppassen en neem contact op met het bedrijf van de e-mail en vraag na bij twijfel of de e-mail van hen afkomstig is. Maar gebruik zeker geen nkvf e-mailadres voor andere doeleinden dan zaken van de NKvF zelf.

Ton van der Vorst, webmaster

De ontwikkeling van nieuwe paarse triphylla's, deel 2

1. Introductie

In de vorige Fuchsiana hebben we in het eerste artikel over de ontwikkeling van nieuwe paarse triphylla's het bestaande, nog vrij kleine assortiment in de kleurstelling paars de revue laten passeren. Het verkrijgen van een triphylla met de kleur paars was tot voor kort niet echt gemakkelijk. Daar is een aantal jaren geleden verandering in gekomen door het beschikbaar komen van een aantal zaailingen waarmee veel gemakkelijker paarse triphylla's gemaakt kunnen worden. We zullen in dit artikel kort aandacht besteden aan de zaailingen N 16-47 en I 89-04-02 (deze laatste wordt al wat langer gebruikt). De focus ligt echter bij zaailing N 16-20 omdat deze een zeer prominente rol speelt bij het maken van paarse triphylla's: het is een echte doorbraak op dit gebied. Deze paarse triphylla is een krachtige groeier en is afkomstig uit de kruising 'Daryn John Woods' x *F. triphylla* 'Purcellian Elegancy'. De bloei begint bij een uit voorjaarsstek opgekweekte plant vrij laat, zo ongeveer vanaf eind juli, maar kan wat vervroegd worden door uit te gaan van niet genepen vroege herfststekken. Ook een niet gesnoeide oudere plant kan al vrij vroeg in het seizoen bloemen produceren. Omdat de plant ook nog eens lang doorbloeit, vaak tot diep in de winter, is het mogelijk om bijna het gehele jaar te beschikken over bloemen voor verschillende kruisingsprogramma's gericht op de kleur paars.

2. Paarse triphylla's op basis van zaailing N 16-20.

Om de mogelijkheden van zaailing N 16-20 bij het gebruik als kruisingsouder te kunnen begrijpen is het noodzakelijk om even wat dieper in te gaan op de genetische achtergrond van deze plant en de bij de ontwikkeling daarvan betrokken fuchsia's.

Wees gerust, het is niet echt moeilijke materie.

Voor een goed begrip van de eigenschappen van zaailing N 16-20 is kennis over het genoom cruciaal. Onder het genoom verstaan we hier de weergave van de genetische eigenschappen van de plant op het niveau van de afkomst van de sets gelijksoortige chromosomen. De afkomst geeft aan welke species de verschillende sets chromosomen geleverd hebben. *Fuchsia triphylla* bijvoorbeeld is een tetraploïde fuchsia, heeft dus vier sets van elk elf gelijksoortige *F. triphylla* chromosomen. Dit geven we weer als TTTT.

Ook 'Daryn John Woods' is een tetraploïde fuchsia, maar heeft wel een heel ander genoom, namelijk TTJJ. Hierbij staat T weer voor een volledige set van elf *F. triphylla* chromosomen, en J op zijn beurt voor een volledige set van elf *F. jantasensis* chromosomen.

De kruising 'Daryn John Woods' x *F. triphylla* 'Purcellian Elegancy' waaruit zaailing N 16-20 is ontstaan, kunnen we dan, als we daarbij de beschrijving van de genomen gebruiken, weergeven als TTJJ x TTTT.

N 16-20

Als uitkomst van deze kruising wordt dan een zaailing verwacht met het genoom TTTJ, wat een zaailing zou zijn met een waarschijnlijk zeer dubieuze vruchtbaarheid. Maar door een zeer fortuinlijke speling van het lot heeft dit gelukkig anders uitgepakt: er werd een zeer vruchtbare zaailing verkregen met het hexaploïde genoom TTT-TJJ.

Een verdere uitleg over de achtergronden van het genoom van N 16-20 en hoe dit is kunnen ontstaan vindt u hieronder:

De vorming van ongereduceerde gameten.

Bij het kruisen van twee fuchsia's vindt bij de bevruchting een samensmelting plaats van de gameten (de geslachtscellen). Zowel de vrouwelijke gameten (de eicellen) als de mannelijke (de stuifmeelkorrels) ontstaan door een eerlijke verdeling van de chromosomen van een gewone cel over een tweetal geslachtscellen. Bij de species *F. fulgens* als voorbeeld, met het diploïde genoom FF, wordt uit de cel FF een tweetal gameten verkregen, elk bestaande uit een set F-chromosomen. Bij de tetraploïde *F. triphylla*, als ander voorbeeld, worden uit de cel TTTT twee gameten verkregen, elk met de samenstelling TT.

Er gebeuren bij dit proces echter wel eens 'ongelukjes'. Een daarvan is dat, in plaats van een verdeling van de sets chromosomen over de gameten, alle chromosomen toegewezen worden aan dezelfde gameet. Bij *F. fulgens* ontstaat dan een gameet FF, bij *F. triphylla* wordt dan een gameet TTTT verkregen. We noemen dit proces de vorming van ongereduceerde gameten omdat er geen reductie van het aantal chromosomen plaatsvindt. Sommige planten doen dit vaker dan andere. Algemeen wordt aangenomen dat dit fenomeen in de natuur bij de evolutie een belangrijke rol gespeeld heeft omdat er daardoor nieuwe vormen van de species zijn ontstaan. Ook bij de plantenveredeling wordt daar dankbaar ge-

bruik van gemaakt, en wel voor het maken van polyploïde varianten.

Naast het kiezen van een geschikte ouder kan ook het veroorzaken van stress bij de plant de vorming van ongereduceerde gameten bevorderen. Hierbij kunnen we denken aan bijvoorbeeld het creëren van hoge temperaturen of droge condities. Of, zoals in ons geval gebeurd is, kan het simpelweg plaatsvinden door een toevalligheid.

Hoe dan ook, bij het creëren van zaailing N 16-20 heeft een ongereduceerde gameet van 'Daryn John Woods', dus TTJJ, een belangrijke rol gespeeld. Daardoor is N 16-20 met genoom TTTTJJ ontstaan doordat *F. triphylla* netjes een gewone gameet TT heeft bijgedragen.

Zaailing N 16-20 blijkt zowel als vader en als moeder zeer vruchtbaar, waarbij de productie van stuifmeel echter pas op het einde van de zomer optimaal is. De zaden uit verschillende kruisingen zijn vaak zeer kiemkrachtig en ontkiemen meestal al na zo'n drie tot vijf dagen. Kenmerkend bij het gebruik van N 16-20 als kruisingsouder is, dat er enkel paarse nakomelingen gevormd worden, waarbij het niet uitmaakt of de plant als vader of als moeder gebruikt wordt. Er worden namelijk altijd gameten gevormd met het genoom TTJ, die dus in alle gevallen een volledige set *F. jantasensis* chromosomen bevatten.

Zaad van zaailing N 16-20 ontkiemt vaak al na drie tot vijf dagen.

Dit is geverifieerd door het maken van honderden nakomelingen, waarbij nooit iets anders gevonden is dan de kleur paars. Blijkbaar is de aanwezigheid van een volledige set *F. jantasensis* chromosomen voldoende om de dominante paarse kleur in het nageslacht te verkrijgen. In combinatie met de genetische eigenschappen van andere bij de kruising gebruikte fuchsia's uiteraard een kleur paars met allerlei kleurnuances.

Het produceren van enkel paarse nakomelingen kunnen we zien als een voordeel (je weet wat je krijgt), maar ook

als een nadeel (je krijgt altijd planten in een paarse kleurstelling). Gelukkig hebben de nakomelingen naast de paarse kleur wel allerlei andere eigenschappen die zeer variabel kunnen zijn, zoals een korte of lange tubus, hangende of opstaande bloemen, groot of klein blad, etc. En verder blijken bepaalde paarse nakomelingen in staat om zelf kruisingsproducten te kunnen leveren in allerlei kleurstellingen wit, oranje, roze, rood en paars, met alles daar tussenin. Hier ligt trouwens weer een ander interessant stukje genetica aan ten grondslag, maar daarop zullen we t.z.t. ingaan in een aantal volgartikelen.

Uit kruisingen met N 16-20 wordt, zoals gezegd, een grote diversiteit aan paarse nakomelingen verkregen. Dit is al goed zichtbaar bij een aantal kruisingsproducten afkomstig uit de eerste generatie nakomelingen uit 2018 (zie de overzichtsfoto hieronder). Enkele hiervan zijn inmiddels geïntroduceerd als nieuwe cultivar. Maar de pijplijn is nog lang niet leeg. Verschillende zaailingen worden nog een aantal jaren uitgetest, en enkele andere zaailingen blijken voor volgekruisingen dermate interessant dat ze tot nu toe niet zijn uitgebracht, maar dat zal voor enkele daarvan in de komende jaren zeker alsnog gebeuren.

Eerste generatie N 16-20 nakomelingen uit 2018

- 1 = 'Winter Hymn' (niet afkomstig uit N 16-20, maar gebruikt als referentie voor de grootte van de bloem)
- 2 = N 16-20 = 'Daryn John Woods' x *F. triphylla* 'Purcellian Elegancy'
- 3 = 'Irish Ophelia' = B 83-5 x N 16-20
- 4 = 'Saphyra' = N 16-20 x *F. fulgens* 'Gesneriana'
- 8 = P18-G1, een interessante kruisingsouder met waarschijnlijk het genoom TTTTFJ.
- 12 = P18-F8, een interessante kruisingsouder met het genoom TTTTJ.

Een van de eerste uitgebrachte paarse triphylla's uit deze serie is 'Saphyra', afkomstig uit de kruising N 16-20 x *F. fulgens* 'Gesneriana'. De cultivar is vernoemd naar de jongste Airedale terriër in het gezin De Cooker.

'Saphyra' heeft haar lange, dunne elegante buis duidelijk geërfd van *F. fulgens* 'Gesneriana'. De plant kan het beste worden opgekweekt als struik of halfhanger. Hoge temperaturen worden goed verdragen, maar de beste standplaats is toch gefilterd licht. Omdat de bloei vrij laat begint kan 'Saphyra' het beste worden opgekweekt uit herfststek.

'Saphyra'

Een andere introductie is 'Irish Ophelia', vernoemd naar de jongste Ierse terriër in het gezin. De plant is ontstaan uit de kruising B 83-5 x N 16-20, waarbij B 83-5 een bij de veredeling veel gebruikte zaailing van Henk Waldenmaier is met veel *F. magdalenae* genen.

'Ophelia' is in het verre verleden ooit gebruikt als naam voor een bestaande fuchsia, maar die is inmiddels niet meer verkrijgbaar. Door de AFS-registrar was daarom toestemming verleend om de naam opnieuw te gebruiken. Om verwarring te voorkomen is daar echter uiteindelijk geen gebruik van gemaakt, maar is gekozen voor de naam 'Irish Ophelia'.

Naar mijn mening is de bloem, met een buislengte tot 9 à 10 cm, een van de mooiste uit de eerste serie paarse triphylla's. De plant kan worden opgekweekt als slap struikje of hanger.

Het is echter geen gemakkelijke plant, die niet altijd probleemloos de winter doorkomt! Starten met voorjaarsstekken, afkomstig van een niet gesnoeide oudere plant, geeft meestal goede resultaten, waarbij dan wel een wat late bloei voor lief moet worden genomen.

'Irish Ophelia'

3. Paarse triphylla's op basis van zaailing N 16-47.

Zaailing N 16-47 is afkomstig uit de kruising 'Strike The Viol' x (('Göttingen' x 'Our Ted') x ('Göttingen' x 'Our Ted')) x *F. juntasensis*. Het genoom van deze zaailing is

Zaailing N 16-47

zeer waarschijnlijk TTFJJ, waarbij ook nu weer de *F. juntasensis* chromosomen zorgen voor de paarse kleur. De plant is goed vruchtbaar en produceert, net zoals zaailing N 16-20, enkel paarse nakomelingen omdat elke gameet een volledige set *F. juntasensis* chromosomen bevat. Een uit N 16-47 afkomstige zaailing is in 2022 geïntroduceerd als 'Roman Emperor', een rijkbloeiende halfhanger.

Enkele andere nakomelingen van N 16-47 staan nog in de wachtrij om verder uitgetest te worden.

'Roman Emperor'

4. Paarse triphylla's op basis van zaailing I 89-04-02.

Zowel fuchsiaveredelaar Hans van Aspert als ikzelf hebben regelmatig gebruik gemaakt van deze zaailing met zijn prachtige donkerpaarse kroon (zie hiervoor de foto in het eerste artikel) voor het maken van paarse triphylla's. De eigenschappen van de zaailingen uit deze kruisingen zijn jammer genoeg vaak niet om over naar huis te schrijven, zoals wel vaker het geval is bij nakomelingen van *F. excorticata*, *F. perscandens* of *F. x colensoi* (= *F. excorticata* x *F. perscandens*, een natuurlijke hybride).

Enkele typische voorbeelden van nakomelingen zijn:

Zaailing **N 12-14** = I 89-04-02 x *F. triphylla* PB7760#6. Heeft een goede bloem en een uitstekend wortelgestel. De kwaliteit van het blad is echter onvoldoende door de vorming van storende vlekken gedurende de zomermaanden, waardoor de plant (evenals andere soortgelijke zaailingen) zich heeft gediskwalificeerd om te worden uitgebracht.

Zaailing N 12-14

Zaailing **HvA 12-05-02** = I 89-04-02 x *F. triphylla* PB7760#7. Fraaie bloem, maar jammer genoeg ook nu weer een plant met slechte groei-eigenschappen. Uit de resultaten tot nu toe blijkt dat zaailing I 89-04-02 in staat is om triphylla's te produceren met mooie paarse bloemen. Jammer genoeg hebben de zaailingen onvoldoende kwaliteit om een fraaie plant te vormen. Met

Zaailing HvA 12-05-02

name de kwaliteit van het blad laat te wensen over. Het lijkt daarom raadzaam om te trachten eerst de kwaliteit van de plant te verbeteren door het uitvoeren van kruisingen met gewone cultivars of species, en daarna pas *F. triphylla* in te kruisen. Waarbij natuurlijk een vereiste is, dat de paarse kleur behouden blijft.

De eerste resultaten zijn veelbelovend.

Een voorbeeld hiervan van Hans van Aspert is zaailing HvA 22-14-67 = (I 89-04-02 x 'Jaspers Big Boy') x 'Jaspers Big Boy', die dit jaar zal worden uitgebracht als **'Jaspers Aubergine Pipes'**.

Het is zelf geen triphylla maar, indien vruchtbaar, mogelijk wel een plant met potentie voor gebruik bij het maken van paarse triphylla's.

'Jaspers Aubergine Pipes'

Verantwoording van het fotomateriaal:

De foto's van fuchsia HvA 12-05-02 en 'Jaspers Aubergine Pipes' zijn gemaakt door Hans van Aspert.

De overige foto's in dit artikel zijn afkomstig van Mario de Cooker.

De fuchsia 'Roman Emperor' is opgekweekt door Petra Pinckaers.

Mario de Cooker

Het belang van winterharde fuchsia's

Op de Vriendendag bij de Orchideeën Hoeve in 2023 werd mij duidelijk dat het belang van winterharde fuchsia's steeds groter wordt. Leeftijd en gezondheid dwingen ons liefhebbers vaak om onze collectie planten te verminderen. Om toch te blijven genieten van onze hobby zijn winterharde fuchsia's een uitkomst.

Het onderhoud van deze planten is minimaal. Eind februari alle takken 10 cm boven de grond afknippen, dat is alles, als u dat niet doet krijgt u onooglijke grote planten, behalve als ze tegen een muur staan. Kroonboompjes zullen bevriezen net zoals hangers.

Zelf heb ik een 'Jaspers Hardy King' uit 2007 in mijn tuin tegen een muur staan. Later meer over deze plant. Ook ik ga meer winterharde aanplanten vanwege mijn gezondheid door artrose in mijn voeten. Het in de kas zetten en uit de kas halen wordt een probleem.

Ook een fuchsia-vriend van mij, Henk Westerhuis, heeft een aantal winterharde fuchsia's in zijn tuin geplant. Zie foto 1: de tuin van Henk Westerhuis met een *F. regia* ssp. *regia* 84-87 van meer dan 3 meter hoog.

Hij heeft ook een *F. regia* 'Gerrit' staan. Deze plant is ont-

Winterharder tuin bij Kwekerij Van der Velde
Foto: Van der Velde

Bij Kwekerij Van der Velde in Heerde heeft men een mooie tuin met winterharde fuchsia's aangelegd, waar u kunt zien hoe deze planten groeien en bloeien. Gerrit van der Velde kan u zeker meer informatie geven over deze tuin. <https://www.fuchsiakwekerij.nl/> Ik zelf veredel al fuchsia's vanaf 1989. En dat blijf ik doen omdat dat met kleine planten kan. Mijn doel is en blijft een aubergine triphylla. Ook ga ik mij meer richten op winterharde fuchsia's, waarbij dubbele en buisbloemige de meeste aandacht zullen krijgen.

F. regia ssp. *regia* '84/87'

Foto: H. Westerhuis

staan uit zaad dat Paul Berry mee heeft genomen op één van zijn reizen. Hij heeft het zaad opgestuurd naar Drude Reimann, die het zaad heeft uitgezaaid.

Ik zelf ben in aanraking gekomen met fuchsia's door het project winterharde fuchsia's van de NKvF op kwekerij Overhagen in Velp. Deze kwekerij bestaat helaas niet meer.

Gerrit van Veen was daar in 1988 een project gestart, namens de NKvF, om fuchsia's te testen op winterhardheid. Ik was daar vanaf 1989 ook bij betrokken.

Gerrit van Veen heeft een boekje uitgebracht in 1992 over de ervaringen die we daar hebben op gedaan. ("Winterharde Fuchsia's", fuchsia's overhouden in border en plantsoen, 1992, Gerrit van Veen). Houd er wel rekening mee dat het een gedateerd boekje is. Een digitale versie staat bij de NKvF op de site onder linken Gelderse Fuchsia infosite. U vindt directe linken aan het eind van dit stukje.

Fuchsia 'Gerrit van Veen'

Foto: H. van Aspert

Namens de winterharden studiegroep heb ik in die tijd van de proeftuin ook veredeld op winterharden gebied. Twee van die planten zijn toen goedgekeurd, 'Gerrit van

'Jaspers Kameleon'

Foto: H. van Aspert

Veen' en 'Jaspers Kameleon'.

Een late toevalstreffer is 'Jaspers Hardy King' uit 2007. Deze zaailing was blijven staan in mijn zij-tuin. Ik test daar namelijk mijn zaailingen altijd uit in de volle grond. De plant staat er op dit moment nog steeds. Hij staat tegen een zuidmuur waar het meer dan 35°C wordt. De plant zorgt zelf voor zijn eigen schaduw zodat de muur niet te warm wordt. De plant kan 2,5 meter hoog en 3 meter breed worden. Afvriezen doet hij zelden. Ik knip in het voorjaar alle takken weg, behalve de takken die tegen de muur zitten. Mest en water krijgt de plant nooit en de grond is zandgrond.

Zelfs bij temperaturen van 30°C en meer hangt de plant nooit slap. De bloei begint meestal eind mei en houdt pas op als het meer dan -2°C gevoren heeft. Ongedierte en roest heb ik er nog nooit in gezien.

'Jaspers Hardy King'

Foto: H.van Aspert

'Jaspers Hardy King'

Foto: H. van Aspert

Een nieuwe genomineerde op de Vriendendag 2023 is 'Alette'. Gezaaid in 2015.

Een zeer winterharde en rijkbloeiende plant van 1 meter hoog en 1 meter breed.

Ook deze plant krijgt nooit mest en water. Hij staat in zand-klei grond en in de volle zon. Temperaturen van 30°C+ en -10°C zijn geen probleem. Ook deze plant is ongevoelig voor ongedierte en roest. De foto's zijn van een plant in het 3e jaar.

Er zijn ook laagblijvende soorten. Hierbij verwijs ik u naar informatie bij Kwekerij Van der Velde. Zij hebben bijna 100 verschillende soorten.

'Alette'

Foto: H. Westershuis

'Alette'

Foto: H. Westerhuis

Enkele belangrijke tips.

Ga in juli – augustus kijken op de tuin bij Kwekerij Van der Velde. De planten staan dan in volle bloei en u kunt de grootte en bloei van de planten goed zien. Ook kunnen de gekochte planten dan nog aangeplant worden. Plant de planten aan in de VOLLE zon, maar vooral de ochtendzon is belangrijk. Planten in de schaduw zullen het vaak niet redden omdat de grond in het voorjaar niet warm genoeg wordt.

Plant ze aan in een kuiltje zodat de oorspronkelijke plant 10 cm dieper staat.

Grondsoort is niet belangrijk zolang het maar geen volle klei is. Maak dan een gat van 40 cm rond en 40 cm diep, vul die met potgrond gemengd met zand. Houd er rekening mee dat de planten groter worden dan in een pot. Hieronder vindt u een lijst top winterharden, samengesteld door Henk Westerhuis, Gerrit van der Velde en Hans van Aspert en verkrijgbaar bij Kwekerij Van der Velde. (<https://www.fuchsiakwekerij.nl/webshop/fuchsia-s/winterharde-fuchsia/>)

'Alette'
'Army Nurse'
'Bernisser Hardy'
'Cloverdale Pearl'
'Delta's Sara'
'Eva Boerg'
F. regia 'Gerrit'
F. regia ssp. *reitzii*
F. tricolori

'Genii'
'Gerrit van Veen'
'Jaspers Hardy King'
'Jaspers Kameleon'
'Mrs Popple'
'Prosperity'
'Sanne'
'Suzanna'
'Whiteknights Pearl'

Enkele links die u direct verwijzen.

https://www.nkvf.nl/gerrit_website/A-ned_homepage.htm, klik dan op de draaiende bollen.

https://www.nkvf.nl/gerrit_website/AM-H_Ned-H3_voorw.htm, klik dan op de regels.

https://www.nkvf.nl/gerrit_website/AM-I_Ned-H3_photo-gallery.htm, klik dan op de draaiende bollen.

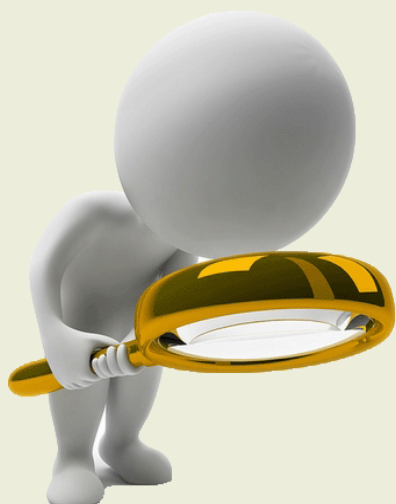
https://www.nkvf.nl/gerrit_website/R1-Voor_u_uitgeprobeerd.htm, klik dan op de vlaggetjes.

F. regia 'Gerrit'

Foto: H. van Aspert

Hans van Aspert
E mail: hvan.aspert@ziggo.nl
Tel. 026-3512122

WOORDSOMMEN

Gebruik de 9 letters van de 3 gegeven woordjes om het gevraagde woord te maken.

De beginletters van de te vinden woorden vormen van boven naar beneden de oplossing.

Uw oplossing kunt u **vóór 3 juli 2024** zenden (**met vermelding van uw lidnummer**):

- óf per briefkaart aan J. Loef, Sparrengaarde 4, 2742 DM Waddinxveen.
- óf per e-mail aan eindredactie@nkvf.nl

Onder de inzenders van de juiste oplossing wordt een VVV-bon van € 10,00 verloot.

1. MAT+ BEK + ZES =													Opbergruimte
2. VOS + LEL + OEN =													Dood
3. OEN + LAT + AIR =													Oosters
4. ZIN + EEK + HUN =													Plaats in West-Friesland
5. ZEE + NOU + MAP =													Overgang
6. GAS + VER + NAT =													Plaats in Noorwegen
7. FAN + EED + TEL =													Zwemvogel
8. REN + GEN + GIL =													Larve
9. GIL + ARE + MEN =													Deel van een vinger
10. OCH + DOG + LES =													Vakbekwaam
11. LES + DIS + WEE =													Alpenbloem
12. ROE + VIP + LOL =													Stad in Engeland

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

De vogels die u in de puzzel in Fuchsiana nr. 2 van april 2024 moest vinden waren:

Aalscholvers, Eenden, Eksters, Futen, Groenlingen, Koolmezen, Merels, Pimpelmeesjes, Puttertjes, Ransuilen, Ringmussen, Roodborstjes, Sijsjes, Spechten, Sperwers, Spreeuwen, Tortelduiven, Vinken, Vliegenvangers, Wielewalen, Winterkoninkjes, Zanglijster, Zwaan, Zwaluwen.

De 35 letters die overbleven vormden dan de volgende oplossing: Een witte raaf, pechvogel en 'n luistervink.

Na loting kwam als winnaar uit de bus mevrouw J. Vonk-van den Berg. Gefeliciteerd! De VVV-bon ad € 10,00 zal zo spoedig mogelijk worden toegestuurd.

Vindt u een bepaalde puzzel leuk of (te) moeilijk? Wij horen het graag!

Open tuinen

Naam	Adres	Woonplaats	Telefoon en e-mail	Datum en tijdstip
Regio 01 Friesland				
A. Faber	Berltsumerdijk 8	9044 MA Beetgum	06-18426564	6 + 7 juli en 27 + 28 juli
R. Winkel	Kr. Annesstraat 38	9078 VM Oudebildtzijl	0518-421661	27 en 28 juli
H. Altena	Ds. Noordmansstraat 24	9262 NN Suameer	06-51563600	27 en 28 juli
P. v/d Schaaf	Noordersingel 21-b	9251 BL Burgum	0511-461829	27 en 28 juli
H. v/d Wal	Onderduikersweg 18-d	8302 AG Emmeloord	0527-615642	3 en 4 aug.
C. van Ginkel	Wieringerstraat 9	8531 LC Lemmer	06-42194717	3 en 4 aug.
E. Krijgsman	Karel Doormanweg 60-a	8309 PD Tollebeek	06-23001301	3 en 4 aug.
H. Meinsma	Steenbankpad 4	8309 RB Tollebeek	06-20320838	3 en 4 aug.
K. Kuiper	It Fjild 1	8414 MW Nieuwehorne	06-51933513	10 en 11 aug.
Regio 06 Oost Gelderland				
Fam. Elsman	Baron v.d. Heijdenlaan 24	7234 SC Wichmond	0575-441893	5-6-7 Juli van 10-17 uur (weekend). 13-20-27 Juli (zaterdagen) van 10-17 uur. 9-10-11 Aug. (weekend) 10-17 uur
Fam. Wisselink	Lovinkweg 24	7011 JB Gaanderen	06-40518373	Zaterdag 17 augustus van 10-17 uur
Regio 07 Veluwe				
Fam. GJ. v/d Brink	Varelsesweg 22	8077 RA Hulshorst	0341-451280	Vanaf 15 juli 10.00-17.00 uur na telefonische afspraak.
Fam. J. Nieuwenburg	Wouter Blomstraat 25	3864 DL Nijkerkerveen	06-41935367	10 Augustus van 10.00- 17.00 uur
Fam. H. Elijzen	Zutphensestraat 185	7325 XH Apeldoorn	055-3668962	27 Juli van 10.00-17.00 uur
Regio 18 Delfland				
Jan van de Vlekkert	Zwanenwater 10	2751 CX Moerkapelle	079-331 42 05 johannesmvdvlekkert@solcon.nl	Na afspraak
Jan van Zanten	Prins Bernhardstraat 3A	2671 ER Naaldwijk	06-26549664 Jlv2@caiway.nl	Na afspraak

Naam	Adres	Woonplaats	Telefoon en e-mail	Datum en tijdstip
Regio 21 Zuid-Hollandse Eilanden				
Leen en Pleuntje Klok	Abbewerveweg 1a	3238 LH Zwartewaal	0181-461869 l.klok@planet.nl	10 augustus van 10.00 – 16.00 uur tijdens Tuin-carroussel Voorne
Kees en Pie van Weezel	Eendrachtsweg 31	3251 AH Stellendam	0623718490 0634128985 c.weezel@chello.nl	13 juli van 10.00 – 16.00 uur
Regio 23 Midden Brabant				
Toos en Dim Janssens	Bisschop Hopmanstraat 37	4759 BD Noordhoek	06-41714556	3 aug. van 10.00 uur tot 18.00 uur
Fam. Stals	Burg. Camille Leynlaan 23	9060 Zelzate België	09/345.70.48	29 en 30 juni van 10-19 uur. 13 en 14 juli van 10-19 uur en 15 juli van 13-18 uur.

- Advertentie -

Kwekerij Zeelenberg

Fazantenweg 8 – 5106 RC - Klein Dongen (NB)
Tel.: 06-53270502
Email: info@kwekerijzeelenberg.nl
Website: www.kwekerijzeelenberg.nl

1001 soorten Fuchsia's

*Mooie sortering Salvia's,
Begonia's, Streptocarpus*

*Violen, vaste planten,
perkplanten, zomerbloeiërs*

I.v.m. diverse shows en beurzen, check even de actuele openingstijden in juli en augustus !

U bent van harte welkom op de kwekerij!!
Kijk voor de routebeschrijving en de openingstijden even op onze website.
www.kwekerijzeelenberg.nl

Kalender

Juni 2024

- 04 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Busreis naar Orvelte.
- 07 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. 1e contactmorgen: Toon Kortooms Museum.
- 15 Regio 25, De Kempen. Contactmiddag.
- 24 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Ledenbijeenkomst.
- 29 Regio 19, Rotterdam e.o. Stekkenruilmiddag.

Juli 2024

- 07 Regio 25, De Kempen. Fietstocht Valkenswaard.
- 20 Regio 17, Rijnland. Busreis richting Noord Brabant en Gelderland.
- 20 Regio 19, Rotterdam e.o. Busreis met regio 17.
- 27/28 Regio 09, Noord-Holland Noord. Vriendenweekend.
- 27 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Open tuinen.

Augustus 2024

- 03 NKvF, Vriendendag.
- 10 Regio 05, Twente-Salland. Tuinentocht.
- 10 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Barbecue.
- 10 Regio 18, Delfland. Busreis.
- 17 Regio 17, Rijnland. Keuring wedstrijdstekken.
- 17 Regio 25, De Kempen. Fietstocht-opkweekwedstrijd.
- 24 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Keuring wedstrijdplanten.

September 2024

- 07 Regio 18, Delfland. Stekkenkeuring.
- 07 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. 2e contactmorgen: Bosbessen (blauwebessenland.nl).
- 09 Regio 05, Twente-Salland. Ledenbijeenkomst.
- 14 Regio 09, Noord-Holland Noord. Keuring wedstrijdplanten.
- 14 Regio 11, Noord-Holland Midden. Najaarsbijeenkomst.
- 14 Regio 19, Rotterdam e.o. Najaarsvergadering met lezing door Dick van der Linde over "Gezondheid en Klimaat". Keuring wedstrijdplanten.
- 21 Regio 08, Zuid Gelre. Lezing Jan de Groot over fuchsiaveredeling. Plantenwedstrijd.
- 21 Regio 17, Rijnland. Najaarsbijeenkomst.
- 21 Regio 25, De Kempen. Contactmiddag.

Oktober 2024

- 12 Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden. Najaarsbijeenkomst.
- 19 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. Etentje leden.
- 26 Regio 20, Eiland van Dordrecht e.o. Najaarsvergadering.
- 28 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Ledenbijeenkomst.

November 2024

- 02 NKvF, Ledenraadsvergadering.
- 02 Regio 17, Rijnland. Najaarsbijeenkomst.
- 08 Regio 25, De Kempen. Najaarsvergadering.
- 09 Regio 08, Zuid Gelre. Lezing Jan Blokland over alpinaflora.
- 16 Regio 09, Noord-Holland Noord. Bijeenkomst.
- 18 Regio 05, Twente-Salland. Ledenbijeenkomst.

Januari 2025

- 06 Regio 05, Twente-Salland. Nieuwjaarsreceptie.
- 10 Regio 25, De Kempen. Nieuwjaarsreceptie.
- 11 Regio 19, Rotterdam e.o. Nieuwjaarsbijeenkomst.
- 25 Regio 17, Rijnland. Winterbijeenkomst. Lezing door Gerard van Buiten, hortulanus bij de Botanische Tuinen Utrecht.

Maart 2025

- 15 Regio 19, Rotterdam e.o. Voorjaarsvergadering.
- 17 Regio 05, Twente-Salland. Algemene ledenvergadering.

September 2025

- 13 Regio 19, Rotterdam e.o. Najaarsbijeenkomst.

Regiobladen en regionieus

'De Fuchsiagroet' (Regio 05, Twente-Salland) nr. 2: Stekkenmarkt/ruilbeurs op 11 mei 2024. Activiteitenkalender 2024. Afsluiting tuinentocht op 10 augustus 2024 bij Floralia in Borne. Notulen van de algemene ledenvergadering op 25 maart 2024. Lezing door Wim Wijering met als titel "Natuur, oh zo boeiend en soms verrassend dichtbij" op 27 mei 2024. Strelitzia (Paradijsvogelbloem of Vogelkopbloem). Sleutelbloem.

'Zuid Gelre's Nieuwsblad' (Regio 08, Zuid Gelre) nr. 3: In Memoriam de heer Chr. Janszen. Verslag jaarvergadering 16 maart 2024. Flitsen uit de bestuursvergadering van 2 mei 2024. Agenda 2024.

'De Gieter' (Regio 11, Noord-Holland Midden) nr. 2: Agenda 2024. In memoriam Tom Vink. Verslag ledenvergadering van 16 maart 2024. Dagtocht op 22 mei 2024. Wedstrijdplant 'Annabel'.

'Rijnlands Regionieus' (Regio 17, Rijnland) nr. 3: Activiteitenkalender 2024. Stekkenmarkt op 25 mei 2024. Stekkenlijst 2024. Hanging baskets maken op 15 mei 2024. Busreis op 20 juli 2024 richting Noord Brabant en Gelderland. Lezing op 23 maart 2024 door de heer Peter Knippels over "Langs bloembollen, hotspots all over the world".

'Nieuwsbrief' (Regio 18, Delfland) nr. 64: Verslag jaarvergadering van 16 maart 2024. Regiprogramma 2024.

'Anita'

Foto: Dominicus Bergsma

'Hulshorst Bloei'

Foto: Sjaak Loef